3. jan. 2011AK/jm

Kunning um verkætlanir játtaðar av fiskivinnuroyndum 2011

Alment:

Fiskivinnuroyndir hevur sum stevnu at fremja royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atliti at lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum. Í Programminum fyri 2009-2012 eru 3 raðfest øki, sum serligur dentur verður lagdur á (sí viðfest programm og lýsing 2011):

1. Burðardyggur fiskiskapur
   Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar
2. Royndarveiða og virðisøking av fiski
   Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar
3. Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni
   Hetta kunnu vera fyrisitingarligar, fíggjarligar, hagfrøðiligar, samfelagsligar ella búskaparligar kanningar ella greiningar, sum leggja afturat okkara vitan um fiskivinnuna, og harvið menna grundarlagið undir vinnuligum politiskum avgerðum

Játtanir fyri 2011:

Fiskimálaráðið hevur gjørt av at játta pening til 17 nýggjar verkætlanir av játtanini til Fiskivinnuroyndir 2011.
Harumframt er framhaldandi játtan latin 6 verkætlanum, sum byrjaðu í 2009 og 2010, sí fylgiskjal 1.
Tilsamans fáa 23 verkætlanir játtaðan stuðul fyri íalt 7,3334 mió. kr. harav 5,004 mió. kr. fyri 2011.

26 nýggjar og 6 framhaldandi verkætlanir ella tilsamans 32 verkætlanir søktu upprunaliga um tilsamans 11,648 mió. kr. harav 8.,266 mió. kr. fyri 2011. Eitt sindur fleiri umsóknir vóru í ár enn í 2010(29) og 2009(26), men nakað tað sama sum í 2008(33). Áhugavert er at leggja til merkis, at aftur í ár er fíggjarstyrkurin, sum verkætlanir søkja um frá FVR, undir helvtina av samlaða kostnaðin (40,4%)[1]. Tá talan er um størri eginfígging, er sjáldan talan um nógvan reiðan pening, men heldur ofta um “kapitaliseringar” av egin-avriki ella metta virðið, sum verður latið til verkætlanina. Onkur fígging kemur eisini uttanífrá.

Umsóknirnar hava verið viðgjørdar eftir sama leisti sum undanfarin ár, og eru mannagongdirnar fyri viðgerðini lýstar á heimasíðuni www.fvg.fo.

Seinnu árini hevur dentur verið lagdur á at fáa vinnufyritøkur at luttaka meira í verkætlanum, og er hetta eydnast rímiliga væl, men ikki so væl sum í 2009. Aftur í ár varð serligur dentur lagdur á at fáa verkætlanir innan ásettu 3 høvuðsøkini[2]. Í ár fingu øll trý raðfestu økini stuðul eins og í 2010 (men bert tvey av raðfestu økjunum fingu stuðul í 2009).

Í ár hava vinnufyritøkur fingið 54% (móti 45%) av játtanini, meðan Havstovan hevur fingið 33% (Havstovan fekk 25% í 2010 og Granskingarkjarnurnar 5% í 2010 ella 30% tilsamans í 2010).

[1] Í 2010 41%, í 2009 34% og í 2008 góð 42%, sum var væl minni enn í 2007, tá søkt var um 2/3 frá FVR.
[2] 1) Burðardyggur fiskiskapur, 2) Royndarveiða og virðisøking av fiski og 3) Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

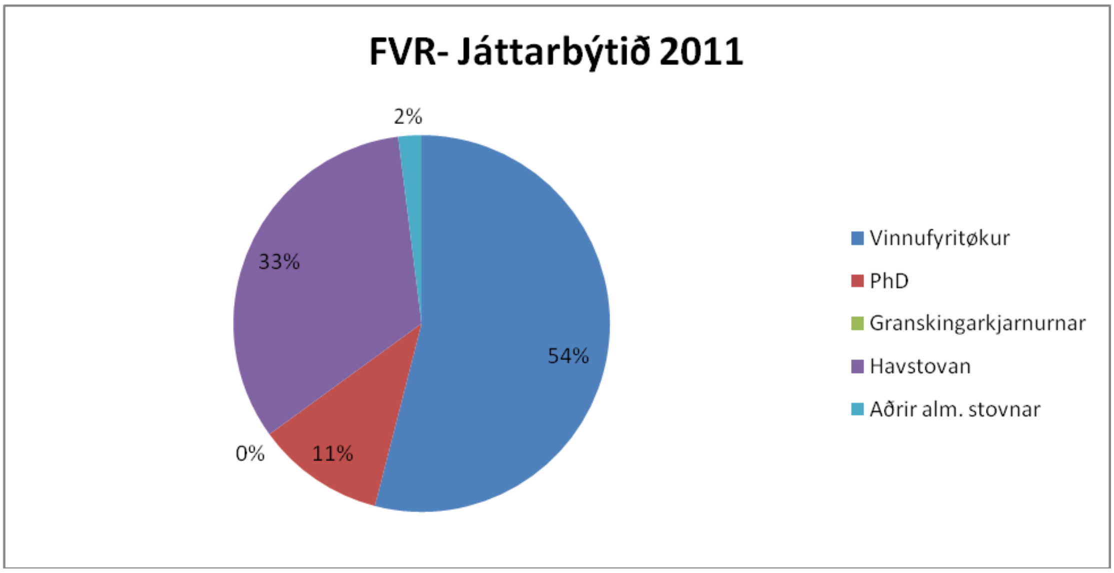

Tær báðar nýggju Granskingarkjarnurnar: Kjarnan fyri Veiði- og Reiðskapstøkni (við denti á at minka oljunýtsluna (orkusparing)) og Kjarnan fyri Framleiðslutøkni (við denti á framleiðslu og gagnnýtslu av allari hjávøru (biotøkni)), sum Fiskimálaráðið setti á stovn 1. juni 2009, **vórðu niðurlagdar í september 2010** í samband við, at Játtanin til Granskingarætlanir á fíggjarlógini fyri 2011 fór at fella burtur.

Økingin í játtanini til Havstovuni hongur í ein ávísan mun saman við 2 nýggjum verkætlanum í samband við makrel, men eisini ein verkætlan, sum kanska seinni verða gjørdar um til PhD-verkætlanir.
2 PhD-verkætlanir hava fingið 11 % (4 vóru í fjør, sum fingu 25%). Almennir stovnar aðrir enn Havstovan (NVD) hava fingið 2%, og Kjarnurnar hava sjálvandi fingið 0% (niðurlagdar).
Hetta uppbýtið av játtaðum stuðli hevur verið nýtt í nøkur ár, og sæst hetta væl á stabbamyndini niðanfyri. Hesaferð hava vit býtt stuðulin til almennar verkætlanir upp í tvey – stuðul til verkætlanir á Havstovuna og stuðul til verkætlanir á øðrum stovnum enn Havstovan[3]:

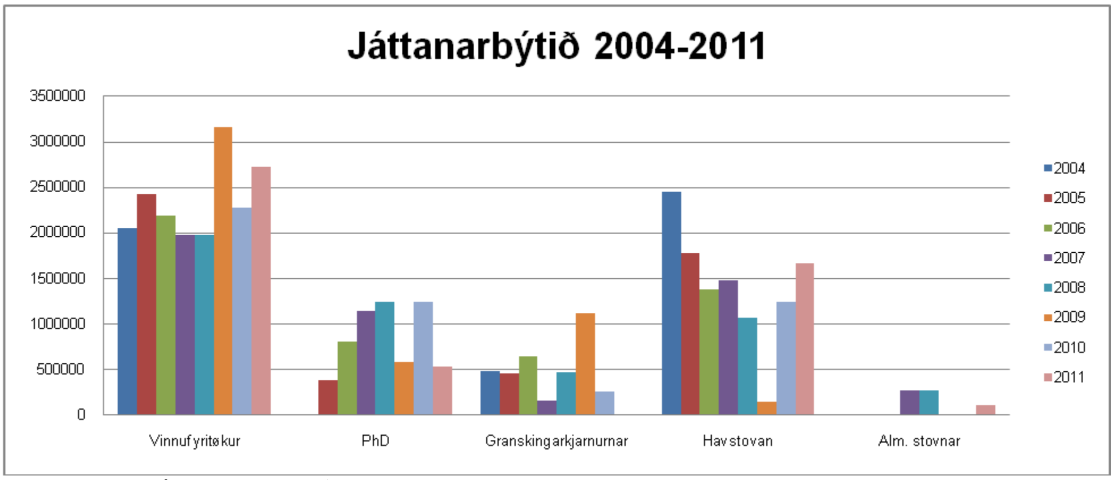

Almennir stovan í talvuni merkir aðrir almennir stovnar enn Havstovan (NVD).

Framhaldandi verður bert ein vinnugranskaraverkætlan stuðlað í 2011. Ynskiligt er, at vinnan nýtir hendan møguleika at “slúsa” granskarar inn í virkini (FVR endurrindar

[3] Stuðul hevur verið latin til Havstovuna (2004-11) og Fróðskaparsetur Føroya/NVD (2007-08 + 11)

upp til 50% av kostnaðinum fyri ein vinnugranskara, tó hægst 300.000 kr. árliga í upp til 3 ár).

Árligu játtanirnar í tølum og prosentum:

Í tølum:

Býtið kr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vinnufyritøkur	2045005	2424500	2185100	1975000	1975000	3162601	2272000	2721000
PhD		378000	800000	1139000	1242270	580858	1242602	523916
Granskingarkjarnurnar	481250	450000	641000	150000	460000	1117500	245000	0
Havstovan	2453750	1772000	1377000	1479750	1063750	140250	1241250	1658587
Aðrir alm. stovnar				258018	258018			100000
Tilsamans	4980005	5024500	5003100	5001768	4999038	5001209	5000852	5003503

Í prosentum:

Býtið í prosentum	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vinnufyritøkur	41	48	44	39	40	63	45	54
PhD	0	8	16	23	25	12	25	11
Granskingarkjarnurnar	10	9	13	3	9	22	5	0
Havstovan	49	35	28	30	21	3	25	33
Aðrir alm. stovnar	0	0	0	5	5	0	0	2
Tilsamans	100	100	100	100	100	100	100	100

Fylgiskjal 1: Verkætlanir 2011

Id.	Navn (stytt)			Játtað 2011
	Framhaldandi verkætlanir			**1.408.916**
200700674	PBP (Vinnugranskari)	VF	Vgr.	300.000
200900645	PhD:Tað pelagiska kompleksið	BSMF	PhD	385.696
200900661	Blood pressure	VF	V	300.000
200900651	ClimaPel	BF	H	185.000
200900658	PhD: Havtaska í føroyskum sjógvi	BF	PhD	138.220
200900666	Yvirvekt og saltfiskur	VF	V	100.000
	Nýggjar verkætlanir			**3.594.587**
201000725	Selektivur línufiskiskapur	BF	H	300.000
201000730	Makrelur á Landgrunninum	BF/RVF/BSMF	H	320.000
201000736	Menning av trolreiðskapi	BF	V	110.000
201000738	Burðardyggur fiskiskapur eftir upsa	BF	H	178.587
201000740	Heimsins besti fiskur	RVF/ BSMF	V	150.000
201000742	Hermix	BF/RVF/BSMF	A	100.000
201000743	Fiskivinnuting	BF	H	125.000
201000748	Sjálvvirkandi reinskering av saltfiskafløkum	VF	V	500.000
201000749	Skera brúnan tara	RVF	V	200.000
201000750	Støbning af agn til goggu ruser	BF/RVF/BSMF	V	75.000
201000751	Motoróljóð og snellufiskiskapur	RVF	V	36.000
201000752	Fiskarin	BF	V	200.000
201000756	MULTIPELT	BF/ BSMF	H	250.000
201000727	Surimi royndir	VF	H	50.000
201000728	PGs, GAGs and collagen	VF	V	250.000
201000735	Virðisøking av línufiski	RVF	V	500.000
201000744	Arctica islandica	BF	H	250.000

Styttingar:
BF: Burðardyggur fiskiskapur
RVF/VF: Royndarveiða og virðisøking av fiski
BSMF: Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni
Vgr: Vinnugranskaraverkætlan
Phd: PhD-verkætlanir.
pD: Post Doc-verkætlan (er her íroknað almennar verkætlanir)
V: Vinnuverkætlanir,
H: Havstovan
A: Almenn verkætlan, sum ikki er Havstovan

Programm 2009-2012

Stevna

Stevnan fyri fiskivinnuroyndir er at fremja royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atliti at lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum.

Raðfest øki

Burðardyggur fiskiskapur

Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar, t.d.:

- at menna tøkni, ið fer varliga við umhvørvinum og minkar um orkunýtsluna pr. kg ráfisk
- at menna vitanina um fiskalívfrøðina
- at menna skipanir fyri máting av fiskiveiðiorku

Royndarveiða og virðisøking av fiski

Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar, t.d.:

- royndarveiða eftir fiskasløgum, sum ikki verða gagnnýtt sum er
- at fáa størri part av tilfeinginum til matna og finna marknaðir
- at lýsa og loysa praktiskar trupulleikar at fáa alla veiðu til høldar
- at gera lívtøkni[4] til sjálvsagdan part í gagnnýtslu av havtilfanginum
- fáa fram og nýta eginleikarnar, sum havtilfeingið hevur á fólkaheilsuna
- at menna talgildar loysnir, sum betri skjalfesta sporføri og økja um vitanina um tilfeingi, fiskiskap og framleiðslu

Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

Hetta kunnu vera fyrisitingarligar, fíggjarligar, hagfrøðiligar, samfelagsligar ella búskaparligar kanningar ella greiningar, sum leggja afturat okkara vitan um fiskivinnuna, og harvið menna grundarlagið undir vinnuligum politiskum avgerðum t.d.:

- tilfeingisbúskapur og fyrisiting
- avgerðarrættur og ognarskapur í fiskivinnuni
- skipan av framtíðar fiskiskapi og flota undir Føroyum
- ferðafólkafiskiskapur – hvussu skipa hesa vinnu, soleiðis at sum mest fæst burturúr

---

[4] Biotøkni, biotechnology

Fiskivinnuroyndir 2011

Lýsing eftir umsóknum

Fiskivinnuroyndir er játtan hjá Fiskimálaráðnum, sum stuðlar royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atliti at lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum

Verkætlanir, sum stuðul kann søkjast til, eru skipaðar í trý høvuðsøki:

- Burðardyggur fiskiskapur
- Royndarveiða og virðisøking av fiski
- Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

Serligur dentur verður lagdur á, at:

- vinnan tekur lut í verkætlanini
- eginfígging ella onnur fígging er
- samstarv er við samstarvsfelagar í Føroyum (almennar og/ella privatar) og/ella uttanlands.
- at verkætlanin er skipað við einum stýrisbólki at fylgja við gongdini

Fyritøkur, almennir stovnar og einstaklingar kunnu søkja um stuðul úr Fiskivinnuroyndum.

Víst verður á, at møguleiki eisini er hjá vinnuni at søkja um stuðul til setan av vinnugranskara innanfyri omanfyrinevndu økir við fígging upp til 50%[5].

Um tørvur er á at orða hugskot til ítøkiligar verkætlanir ber til at seta seg í samband við samskiparan um hetta.

Umsóknir skulu verða samskiparanum í fiskivinnugransking í hendi í seinasta lagi **mánadagin 1. november 2010, kl. 12:00**

Meira fæst at vita:
Programm, umsóknarbløð, vegleiðingar og annað kunnandi tilfar fæst á heimasíðu okkara www.fvg.fo

Áhugaði eru vælkomin at venda sær til Jákup Mørkøre, samskipara, við møguligum spurningum.

Fyrivarni verður tikið fyri játtan á løgtingsins fíggjarlóg fyri 2011.

Jákup Mørkøre, samskipari
tlf.: 35 30 30 / 35 32 48
fartel.: 55 32 48
t-post: jakupmo@fisk.fo

Umsóknir skulu sendast til:
Fiskimálaráðið
Samskiparin í fiskivinnugransking
P.O.Box 347
Bókbindaragøta 8
FO-110 Tórshavn

[5] max. 300 kkr./ár í 3 ár